

Докладът "Жива планета 2012" на WWF:

Растящото потребление и увеличеното използване на ресурси поставят природата пред огромен екологичен натиск

Гланд, Швейцария. Постоянно увеличаващата се нужда от ресурси от страна на нарасналото население на Земята оказва огромен натиск върху биоразнообразието и поставя под заплаха бъдещата сигурност, здраве и добруване на човечеството. Това е основният извод на доклада „Жива планета“ за 2012 г. на международната природозащитна организация WWF, който на всеки две години дава информация за състоянието на планетата.

Тазгодишното издание на доклада е подготвено в сътрудничество с Лондонското

общество по зоология и Световната мрежа за екологичен отпечатък. Неговата премиера ще бъде направена от космоса, като посланик на инициативата е холандският астронавт Андре Кайперс, който представя уникална картина на текущото състояние на планетата от неговата мисия за Европейската космическа агенция.

“Ние имаме само една Земя. От космоса мога да видя пораженията, които ѝ нанасяме: горски пожари, замърсяване на въздуха и ерозия – предизвикателства, които са отразени в тазгодишното издание на доклада „Жива планета“, казва Кайперс. “Ако намалим екологичния натиск върху нашата планета, ще спасим дома си не само заради нас, но преди всичко заради идните поколения”, добави още той.

Докладът „Жива планета“ използва глобален индекс, за да измери промените в състоянието на екосистемите на Земята чрез проследяването на 9000 популации от повече от 2600 вида. Глобалният индекс сочи 30% намаляване на популациите спрямо 1970 г., като в тропиците 60% от това намаление се е случило през последните 40 години.

Докато биоразнообразието бележи низходяща тенденция, екологичният отпечатък на Земята, един от ключовите индикатори в доклада, ясно показва колко неустойчиво употребяваме природните ресурси.

“Живеем така, сякаш разполагаме с още една планета. Използваме 50% повече ресурси от това, което Земята може да произведе и ако не променим поведението си, тази цифра ще нарасне бързо. Към 2030 г. дори ресурсите на две планети няма да са ни достатъчни”, обяснява генералният директор на WWF Джим Лийп.

Според доклада на WWF увеличаването на населението и свръхпотреблението са ключовите движещи сили, които стоят зад екологичния натиск.

Мястото на България

България консумира с 20% повече ресурси, отколкото преди две години и затова се изкачва от 59-то на 49-то място в класацията на доклада "Жива планета 2012".

Българите използват ресурсите така, все едно разполагаме с две планети (в доклада от 2010 г. - 1,8 планети). Това ни прави съпоставими с Унгария. В същото време Румъния и Сърбия потребяват ресурси все едно разполагат с 1,5 планети, Европейският съюз - с 2,7 планети, САЩ - с 4 планети, Япония - с 2,35 планети, Русия - с 2,5 планети, а Китай - с 1,2 планети.

Храна, вода и енергия за всички

“Този доклад е като медицински преглед и резултатите показват, че планетата ни боледува тежко”, коментира Джонатан Бейли, консервационен програмен директор на Лондонското общество по зоология. “Игнорирането на този факт ще има огромни последици върху човечеството. Ние можем да възстановим здравето на планетата, но само ако работим върху основните причини за неговото влошаване - нарастващото замърсяване и свръхпотреблението”.

Докладът също така подчертава и увеличаващото се влияние на урбанизацията - до 2050 г. двама от всеки трима души ще живеят в градовете. Това ще изправи човечеството пред необходимостта да развие нови и по-добри схеми за управление на природните ресурси.

“Ние можем да подсигурих добро бъдеще, в което ще има достатъчно храна, вода и енергия за девет или дори за десет милиарда души, които ще населяват планетата през 2050 г.”, добавя Джим Лийп. “Но това зависи от ограничаване на отпадъците, разумно управление на водите и използването на възобновяеми източници на енергия, които са чисти и изобилни – като например вятъра и слънчевата енергия”.

Различията между богатите и бедните страни също са упоменати в доклада - развитите страни имат екологичен отпечатък, приблизително пет пъти по-голям от този на развиващите се. В топ 10 на страните с най-голям екологичен отпечатък на глава от населението са Катар, Кувейт, Обединените арабски емирства, Дания, САЩ, Белгия, Австралия, Канада, Холандия и Ирландия.

Според глобалния индекс „Жива планета” намалението на биоразнообразието от 1970 г. насам е най-драстично в развиващите се страни. Този факт показва начина, по който те субсидират стандарта на живот в богатите държави.

Намаляването на биокапацитета (възможността на отделните региони да възстановяват ресурси) ще изправи някои страни пред нуждата да внасят жизненоважни ресурси, което ще им нанесе дългосрочни вреди.

“Нарастващата зависимост от външни ресурси поставя страните в значителен риск. Екологичната криза е двигател на задълбочаващи се икономически проблеми”, коментира Матис Ваернагел, президент на Световната мрежа за екологичен отпечатък. “Използването на все повече природни ресурси на фона на постоянното им намаляване е опасна стратегия, но все повече страни следват този път. Докато държавите не започнат да следят и управляват своите дефицити в биоразнообразието,

те поставят в риск не просто планетата, но и самите себе си."

Докладът „Жива планета” набелязва пакет от решения, чието прилагане може да обърне отрицателната тенденция при едноименния индекс и да сведе екологичния отпечатък до възможностите на планетата. Той извежда списък от 16 мерки с висок приоритет. Сред тях са подобряване на потребителското поведение, поставянето на икономическа стойност на природния капитал, създаването на законови рамки, които управляват справедливия достъп на всички хора до храна, вода и енергия.

Докладът „Жива планета” се представя пред обществеността само пет седмици преди държавни ръководители, представители на бизнеса и на неправителствения сектор да се съберат в бразилския град Рио де Жанейро за [конференцията на ООН за устойчиво развитие Рио+20](#). Двадесет години след последната подобна среща на върха, Рио+20 представлява ключова възможност за световните лидери да потвърдят своя ангажимент за създаването на устойчиво бъдеще.

“Предизвикателствата, очертани в доклада „Жива планета”, са ясни”, казва Джим Лийп. “Рио + 20 може и трябва да бъде момента, от който правителствата поемат нов курс към устойчивото развитие. Тази среща е уникална възможност за всички онези, които са загрижени за бъдещето на планетата да обединят усилията си за опазването ѝ”.